

Сьогодні
10.03.2025

Урок
№62

Дата: 12.03.2025

Клас: 5–А,Б

Предмет: Пізнаємо природу

Урок: № 62

Вчитель: Капуста В.М.

**Спорові рослини (мохи, плауни, хвощі, папороті),
особливості та значення. Повторення. Від чого
залежить процес розчинення.**

Мета уроку:

- ознайомити учнів із загальною характеристикою мохів, плаунів, хвощів, папоротей, особливостями їхньої будови, способами розмноження, класифікацією;
- сформувати знання про особливості середовища життя, уміння встановлювати риси схожості й відмінності об'єктів;
- продовжувати формування вмінь працювати з текстом і малюнками підручника;
- виховувати інтерес до вивчення даної теми, любов до природи, вивчення нових знань.

Сьогодні
10.03.2025

Перевірка домашнього завдання

Де «живуть» водорості?

Що є характерним для
водоростей?

Які розмножуються водорості?

Яке значення водоростей?

Чим мохи відрізняються від
водоростей?

Яке значення мохів?

Повторення

Швидкість розчинення речовин

Змішуючи воду, яка не має забарвлення, з крупинками червоної акварельної фарби, ми отримаємо суміш – рідину червоного кольору.

Розчин – це однорідна суміш. Навіть у лупу чи мікроскоп не можна побачити його окремих складників.

Рідину, яка розчиняє, називають розчинником.

Рідину (розчинник) змішують з речовиною, яку розчиняють, і отримують розчин.

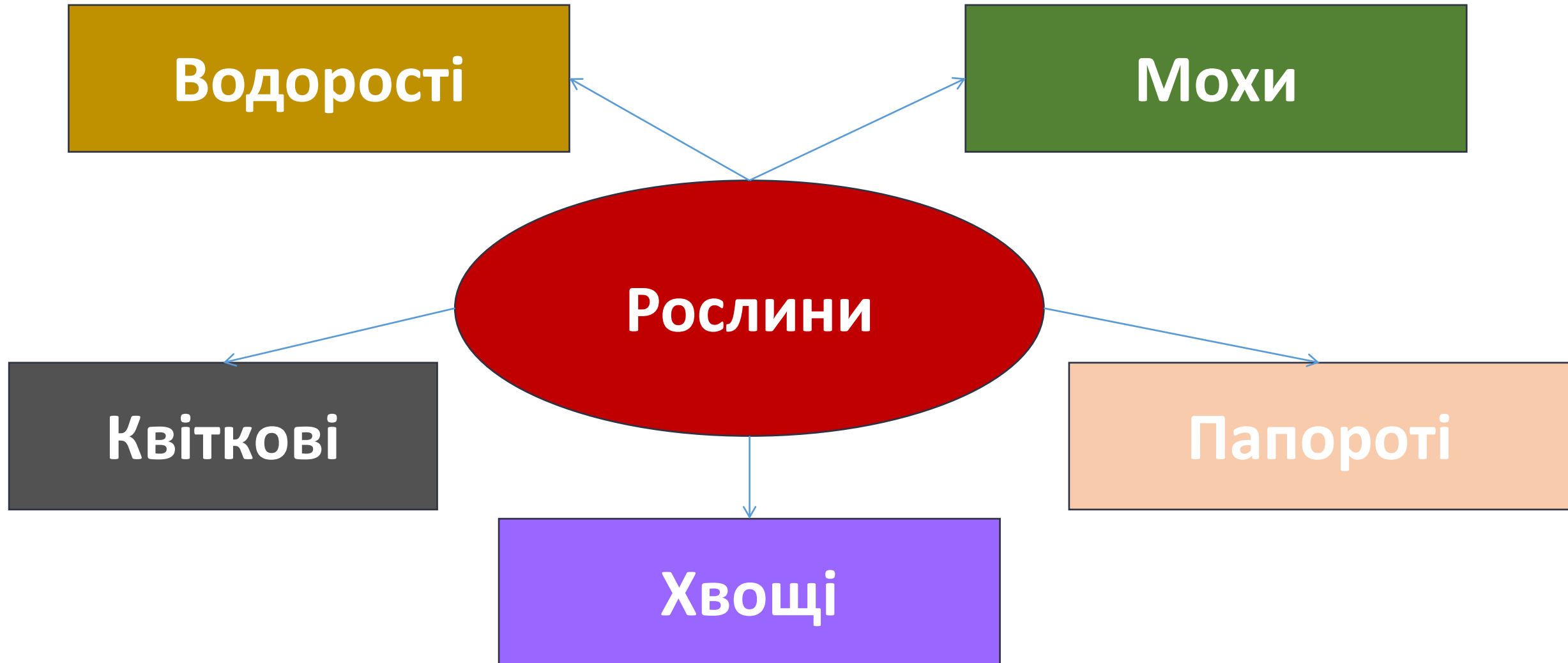
- На швидкість розчинення впливає температура. За вищої температури частинки рухаються швидше.
- Під час розчинення частинки однієї речовини проникають між частинками іншої.
- Швидкість розчинення можна збільшити якщо подрібнити речовину, або помішати розчин

Чи цікаво вам більше знати
про царство рослин?

Сьогодні
10.03.2025

Пригадаймо, на які групи поділяються рослини?

Найпростіші за будовою
рослини — це **водорості**.
Вони не мають справжніх
органів. Тому їхнє тіло
називають сланню,
або таломом

Сьогодні
10.03.2025

Спорові рослини

плауни

хвощі

мохи

папороті

Спорові рослини формують спори (клітина чи кілька клітин, захищених оболонками), з яких за сприятливих умов утворюється нова рослина.

Мохи-це невисокі, переважно багаторічні рослини.
У світі налічується близько 25 тисяч видів мохів.
В Україні налічується 800 видів.

Сьогодні
10.03.2025

Гімнастика для очей

A row of five cartoon eyes with different expressions, positioned above the word 'Гімнастика'.

Гімнастика

A row of five cartoon eyes with different expressions, positioned above the word 'для очей'.

для очей

A row of five cartoon eyes with different expressions, positioned below the word 'для очей'.

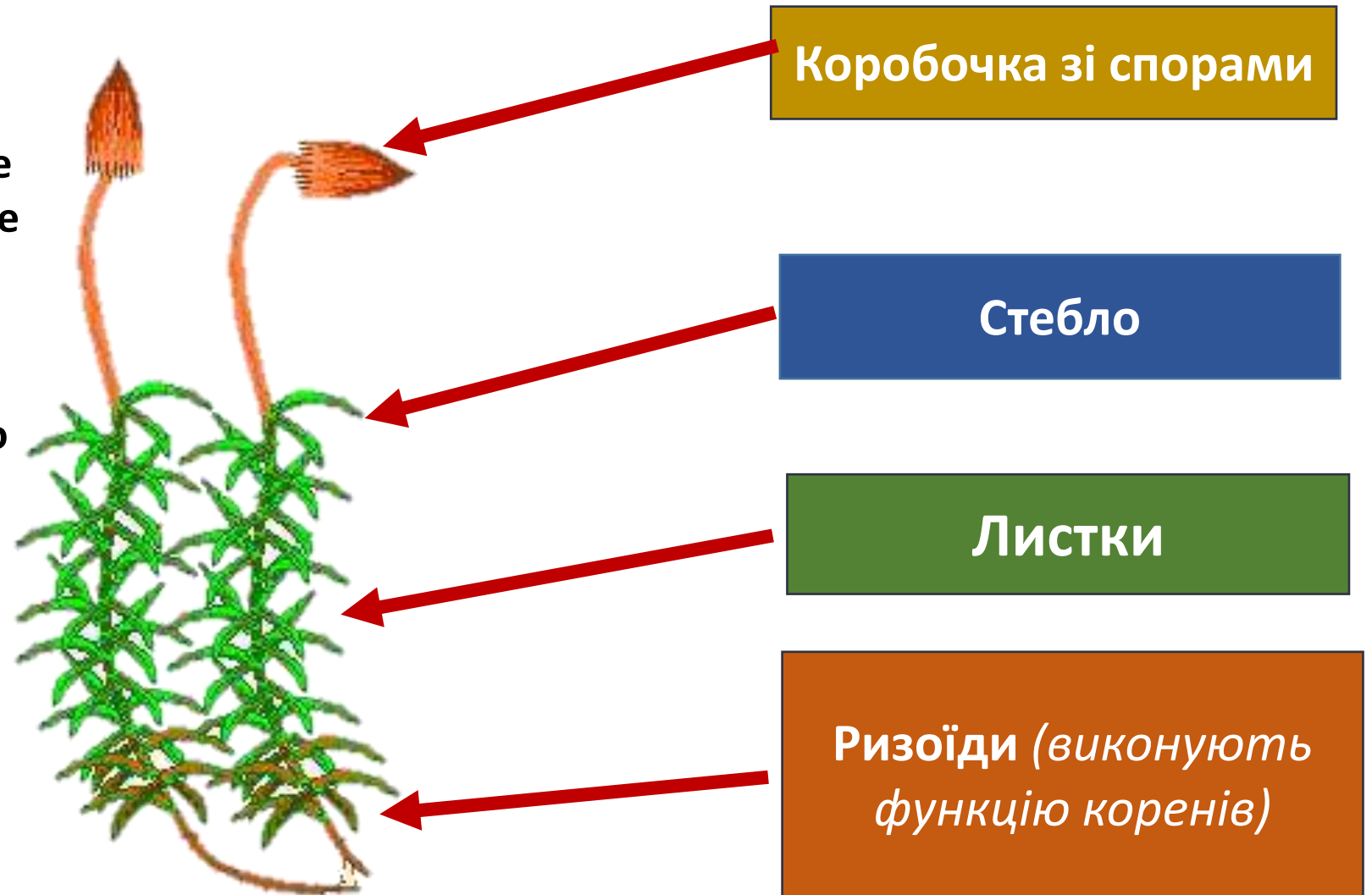
Сьогодні
10.03.2025

Розглянь будову моху

Будова моху

Мох має стебло та листки, але не має кореня і квіток, тому не утворює плодів з насінням.

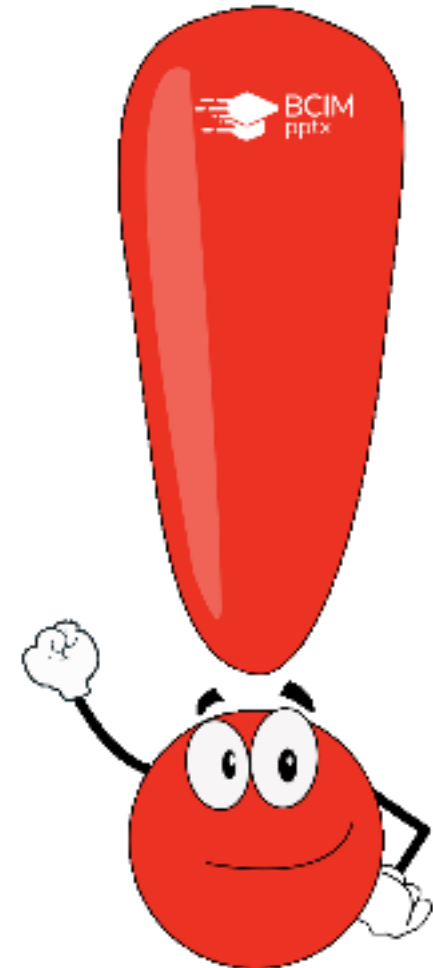
Розмножується поділом тіла на частини або за допомогою спор чи статевих клітин.

Яке значення мають мохи в природі?

Яке значення мохів

- одні з перших оселяються там, де немає інших рослин, поступово утворюючи для них ґрунт;
- вбирають у себе воду, сприяють утворенню боліт;
- сфагнуми утворюють торф, який використовують люди;
- у хімічній промисловості з них отримують різні речовини;
- використовують для озеленення акваріумів.

Прочитай в
підручнику про
плауни та
хвощі.

ПЛАУНИ – багаторічні трав'янисті рослини, які є близькими сусідами мохів, бо також люблять зволожені місця на суходолі. Деякі оселяються біля берегів озер. У плаунів стебло з дрібними листками росте вертикально вгору або «повзе» по землі, вкорінюючись. Довжина його зазвичай не перевищує 1 м. Плауни розмножуються поділом пагону на частини, спорами і статевими клітинами.

Плаун булавоподібний

Різноманітність плаунів

- плаун
булавоподібний

- плаунок
плауноподібний

- молодильник
озерний

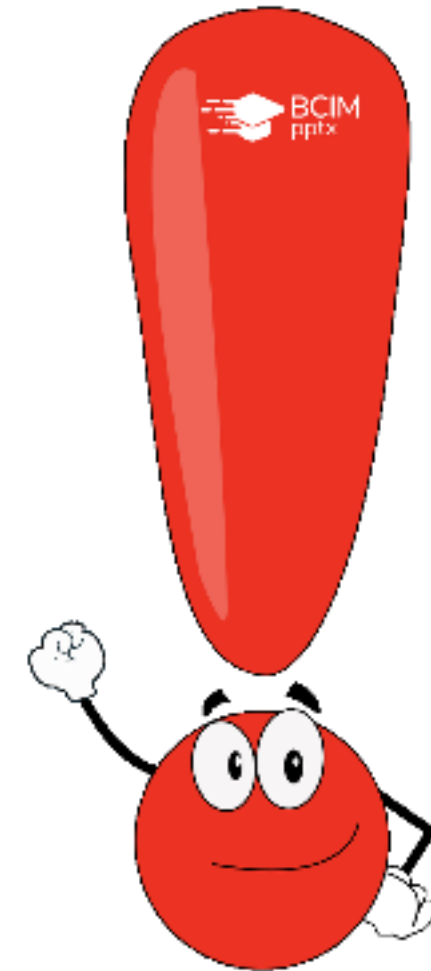

Яке значення плаунів

- серед плаунів є отруйні;
- з давніх вимерлих плаунів утворилось кам'яне вугілля, яке використовують здебільшого як паливо;
- деякі плауни є лікарськими рослинами;
- вирощують як декоративні рослини;

у хімічній промисловості з них отримують різні речовини;

- використовують для забарвлення вовни у коричневий колір;
- плауни, які живуть у воді, використовують для озеленення акваріумів.

ХВОЩІ, як і плауни, багаторічні трав'янисті рослини .
Розмножуються хвощі також і за допомогою статевих клітин.

Мал. 174. Хвощ
польовий

Яке значення хвощів

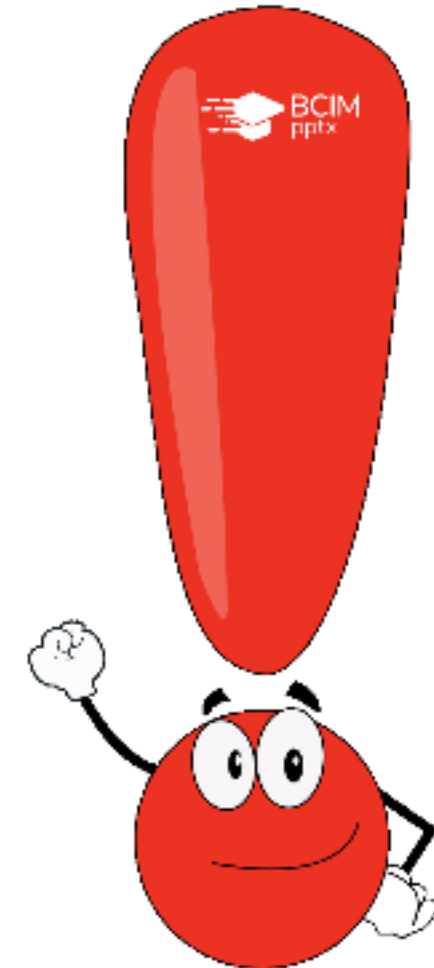
- тварини не їдять через отруйні речовини і дуже тверді стебла;
- з давніх вимерлих хвощів утворилось кам'яне вугілля;
- деякі хвощі є лікарськими рослинами;
- їстівними є молоді літні пагони і бульбочки на кореневищах, які містять крохмаль, як і бульби картоплі;
- через тверді стебла можна використовувати для чищення, шліфування металу, кухонного посуду;
- для забарвлення тканин, вовни у сіро-жовтий колір;
- є бур'янами, яких непросто позбутись.

Яке значення плаунів

- серед плаунів є отруйні;
- з давніх вимерлих плаунів утворилось кам'яне вугілля, яке використовують здебільшого як паливо;
- деякі плауни є лікарськими рослинами;
- вирощують як декоративні рослини;

у хімічній промисловості з них отримують різні речовини;

- використовують для забарвлення вовни у коричневий колір;
- плауни, які живуть у воді, використовують для озеленення акваріумів.

Папороті — багаторічні
трав'янисті рослини, які
походять від давніх
велетенських папоротей.

Сьогодні
10.03.2025

Розглянь будову папороті

Папороті мають листки і
корінь, але не мають
ні квітів, ні плодів.

Листки

Корінь

Сьогодні
10.03.2025

Розмножуються папороті спорами

Спори

Спори відрізняються від насіння
тим, що вони дуже крихітні.

Де ростуть папороті?

Папороті поширені фактично по всій земній кулі й трапляються в різних місцевостях, починаючи з пустель і закінчуючи болотами, озерами та солончаками.

Сьогодні
10.03.2025

Фізкультхвилинка

Щитник чоловічий

Щитник чоловічий – отруйна рослина

Цей вид папороті є найпоширенішим представником папоротей в Україні. Росте по всій Україні в листяних і змішаних лісах. Корневища щитника використовують для виготовлення ліків.

Сальвія плавуча

Цікавим є те, що ця папороть вміє плавати. На земній кулі вона досить поширена.

В Україні трапляється по всій території, частіше — у басейні Дніпра, більше любить стоячі водойми.

Ціатеї – деревоподібні папороті. Ростуть в тропічних лісах та досягають висоти 25 метрів.

Які основні відмінності водоростей, спорових і насінних рослин ?

У таких рослин, як **водорості**, немає тканин і органів, як у квіткових рослин.
Тому їхнє тіло називають **сланню, або таломом**

Спорові рослини формують спори (клітина чи кілька клітин, захищених оболонками), з яких за сприятливих умов утворюється нова рослина.

Насінні рослини, такі як покритонасінні (квіткові) і голонасінні, утворюють насінини.

Сьогодні
10.03.2025

Домашнє завдання

Підручник §44 с. 167-170,
опрацювати; короткий конспект.

Зворотній зв'язок Human або ел. пошта
valentinakapusta55@gmail.com

Використані джерела

- <https://vsimpptx.com/author/piznayemo-prirodu-d-bida-t-gilberg-ya-kolisnik-5-klas>

Підручник <https://pidruchnyk.com.ua/1718-piznaiemo-pryrodu-bida-5-klas.html>

- **Зворотній зв'язок** Human або ел. пошта valentinakarusta55@gmail.com

-